

Briuselis, 2020 06 24
COM(2020) 268 final

KOMISIJOS ATASKAITA
EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO RŪMAMS

**2019 m. atlikto vidaus audito metinė ataskaita biudžeto įvykdymą tvirtinančiai
institucijai**

{SWD(2020) 117 final}

Turinys

1. ĮVADAS	2
2. VIDAUS AUDITO TARNYBOS UŽDUOTYS: ATSKAITOMYBĖ, NEPRIKLAUSOMUMAS IR OBJEKTIVUMAS	2
3. AUDITO DARBO APŽVALGA	3
3.1. 2019 m. audito plano įgyvendinimas	3
3.2. Statistiniai duomenys, susiję su Vidaus audito tarnybos rekomendacijomis	4
4. IŠVADOS, GRINDŽIAMOS 2019 M. ATLIKTU AUDITO DARBU	5
4.1. Išvada dėl veiklos auditų	5
4.1.1. <i>Programas įgyvendinančių trečiųjų šalių priežiūros strategijos</i>	6
4.1.2. <i>Pasirinktų generalinių direktoratų ir tarnybų kontrolės strategijos</i>	7
4.1.3. <i>Žmogiškųjų išteklių valdymo procesai</i>	7
4.1.4. <i>Informacinių technologijų valdymo procesai</i>	8
4.1.5. <i>Geresnis reglamentavimas</i>	8
4.1.6. <i>Peržiūros, skirtos įvertinti naujos vidaus kontrolės sistemos įgyvendinimą Komisijoje</i>	8
4.1.7. <i>Kiti procesai</i>	9
4.2. Vidaus audito tarnybos sąlyginės išvados	9
4.3. Bendra nuomonė dėl Komisijos finansų valdymo	9
5. KONSULTACIJOS SU KOMISIJOS FINANSINIŲ PAŽEIDIMŲ KOMISIJA	11
6. GALIMŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS (TARPTAUTINIAI VIDAUS AUDITO STANDARTAI). EUROPOS OMBUDSMENO TYRIMAS	11

1. ĮVADAS

Šioje ataskaitoje pristatomi **2019 m. Europos Komisijos Vidaus audito tarnybos Komisijos generaliniuose direktoratuose, tarnybose ir vykdomosiose įstaigose atlikti vidaus auditai** ⁽¹⁾ ir pateikiami: i) atliktų vidaus auditų skaičiaus ir rūšių santrauka; ii) apibendrinamoji pateiktų rekomendacijų ataskaita; iii) veiksmai, kurių imtasi atsižvelgiant į tas rekomendacijas. Vadovaudamasi Finansinio reglamento⁽²⁾ 118 ir 247 straipsniais, Komisija perduoda ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Ji grindžiama Komisijos vidaus auditoriaus parengta ataskaita pagal Finansinio reglamento 118 straipsnio 4 dalį dėl Vidaus audito tarnybos 2019 m. užbaigtų auditų ir konsultacijų ataskaitų ⁽³⁾.

2. VIDAUS AUDITO TARNYBOS UŽDUOTYS: ATSKAITOMYBĖ, NEPRIKLAUSOMUMAS IR OBJEKTIVUMAS

Vidaus audito tarnybos užduotis yra **didinti ir apsaugoti organizacijos vertę, teikiant rizika grindžiamus ir objektyvius patikininimus, konsultacijas ir įžvalgas**. Vidaus audito tarnyba padeda Komisijai pasiekti jos tikslus užtikrindama sistemingą ir metodišką požiūrį, kad būtų galima įvertinti ir didinti rizikos valdymo, kontrolės ir valdymo procesų veiksmingumą. Jos užduotys taip pat yra vertinti ir teikti atitinkamas rekomendacijas dėl rizikos valdymo, kontrolės ir valdymo procesų tobulinimo, kad būtų pasiekti šie trys tikslai: i) organizacijoje skatinti atitinkamas etikos normas ir vertybes; ii) užtikrinti veiksmingą organizacijos veiklos valdymą ir atskaitomybę ir iii) veiksmingai perduoti su rizika ir kontrole susijusią informaciją atitinkamiems organizacijos skyriams. Atlikdama šias užduotis, Vidaus audito tarnyba siekia skatinti Komisijoje ir jos padaliniuose taikyti efektyvaus ir veiksmingo valdymo principus.

Vidaus audito tarnybos nepriklausomumo principas įtvirtintas Finansiniame reglamente ir Komisijos priimtoje šios tarnybos **užduočių chartijoje** ⁽⁴⁾. Šioje chartijoje nustatyta, kad Vidaus audito tarnybos auditoriai, siekdami užtikrinti priimamų sprendimų objektyvumą ir išvengti interesų konfliktų, vykdomos veiklos ir tikrinamų operacijų atžvilgiu turi išlikti nepriklausomi. Jei iš tikrųjų sumažėja jų objektyvumas arba taip gali atsitikti, apie šį sumažėjusį objektyvumą turi būti pateikiama informacija. Jei vidaus auditorius mano, kad tai būtina, jis gali tiesiogiai kreiptis į Komisijos pirmininką ir (arba) į Komisijos narių kolegiją.

Vidaus audito tarnyba savo darbą atlieka vadovaudamasi Finansiniu reglamentu, Tarptautiniais vidaus audito profesinės praktikos standartais ir Vidaus auditorių instituto etikos kodeksu.

Vidaus audito tarnyba teikia ataskaitas Audito pažangos komitetui ir funkcinio požiūriu yra jam atskaitinga. Vidaus audito tarnyba: i) teikia ataskaitas Audito pažangos komitetui apie svarbius su jos auditais susijusius klausimus ir galimą audituojamų procesų tobulinimą; ii) teikia metinę bendrą nuomonę dėl Komisijos finansų valdymo būklės ir iii) teikia ataskaitas (bent kartą per metus) apie savo užduotis ir veiklą, kaip nustatyta jos metiniame audito plane. Ataskaitose pristatomi reikšmingos rizikos tikimybės, kontrolės, bendrojo valdymo ir kiti klausimai.

Audito pažangos komitetas padeda Komisijos narių kolegijai vykdyti Sutartimis, Finansiniu reglamentu ir kitais įstatymų lydimaisiais teisės aktais nustatytus įpareigojimus. Jis šią užduotį atlieka: i) užtikrindamas Vidaus audito tarnybos nepriklausomumą; ii) stebėdamas vidaus audito darbo kokybę; iii) užtikrindamas, kad Komisijos tarnybos tinkamai atsižvelgtų į vidaus ir išorės audito rekomendacijas, ir iv) užtikrindamas, kad šios rekomendacijos būtų tinkamai įgyvendinamos. Taip Audito pažangos komitetas padeda Komisijai veiksmingiau ir efektyviau siekti savo tikslų. Audito pažangos komitetas taip pat padeda Komisijos narių kolegijai prižiūrėti Komisijos valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės praktiką. Audito pažangos komiteto chartija atnaujinta 2020 m., siekiant atsižvelgti į naująją Komisijos kadenciją nuo 2019 m. gruodžio 1 d. ir pasikeitusią Komiteto sudėtį.

Vidaus audito tarnyba neatlieka valstybių narių vykdomos ES lėšų kontrolės sistemų audito. Tokio audito metu tikrinami pavieniai paramos gavėjai. Jį atlieka valstybių narių vidaus auditoriai, nacionalinės audito institucijos, kiti pavieniai Komisijos generaliniai direktoratai ir Europos Audito Rūmai. Vis dėlto Vidaus audito tarnyba tikrina audito priemones, kurių Komisijos tarnybos imasi i) valstybių narių įstaigoms ir

⁽¹⁾ Į šią ataskaitą neįtrauktos Europos decentralizuotos agentūros, Europos išorės veiksmų tarnyba arba kitos Vidaus audito tarnybos audituotos įstaigos, dėl kurių rengiamos atskiros metinės ataskaitos.

⁽²⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30).

⁽³⁾ Į šią ataskaitą įtrauktos laikotarpiai nuo 2019 m. vasario 1 d. iki 2020 m. sausio 31 d. užbaigtos audito ataskaitos.

⁽⁴⁾ 2020 m. kovo 25 d. Komunikatas Komisijai „Europos Komisijos Vidaus audito tarnybos užduočių chartija“, C(2020) 1760 final.

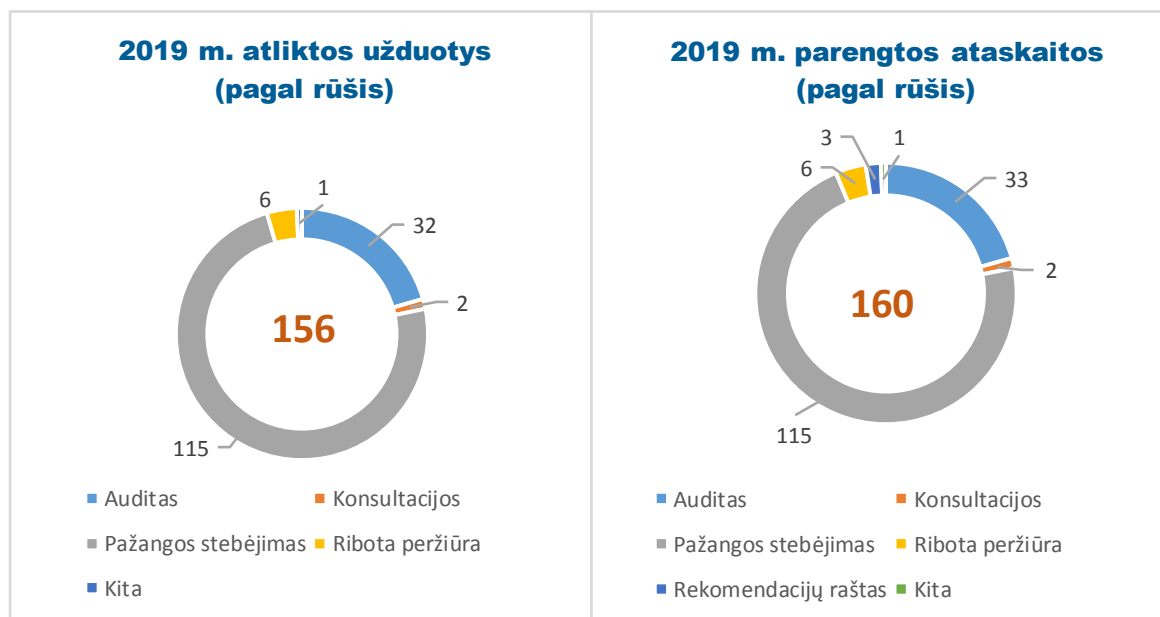
ii) kitoms įstaigoms, atsakingoms už ES lėšų išmokėjimą, pavyzdžiui, Jungtinėms Tautoms, prižiūrėti ir audituoti. Kaip nustatyta Finansiniame reglamente, Vidaus audito tarnyba gali šias pareigas atlikti vietoje, be kita ko, valstybės narėse.

3. AUDITO DARBO APŽVALGA

3.1. 2019 m. audito plano įgyvendinimas

Iki galutinio termino (2020 m. sausio 31 d.) buvo įvykdyta 100 proc. atnaujintame 2019 m. audito plane nustatytų užduočių. Į šį audito planą įtrauktos Komisijoje ir vykdomosiose įstaigose atliktinos audito užduotys ⁽⁵⁾.

Buvo atliktos 155 užduotys (auditas, konsultacijos, pažangos stebėjimas ir peržiūra), taip pat dar vienas (vidaus) projektas ir pateikta 160 ataskaitų (įskaitant pranešimus dėl tolesnių veiksmų ir rekomendacijų raštus ⁽⁶⁾). Atliktų užduočių ir užbaigtų ataskaitų pasiskirstymas pagal rūšis pavaizduotas toliau pateikiamose diagramose.

Šaltinis: Europos Komisija, Vidaus audito tarnyba

Pradiniame 2019 m. plane buvo nustatytos 44 audito užduotys (įskaitant auditą, peržiūras ir konsultacijas, tačiau neįtraukiant pažangos stebėjimo), kurias buvo planuojama įvykdyti iki galutinio termino (2020 m. sausio 31 d.). Be to, į šį planą buvo įtrauktos 29 papildomos užduotys, kurias buvo planuojama pradėti vykdyti iki šio galutinio termino ir užbaigti po galutinio termino 2020 m. Metų viduryje 2019 m. planas buvo atnaujintas. Audito pažangos komitetas apsvarstė ir pradinį, ir atnaujintą planus.

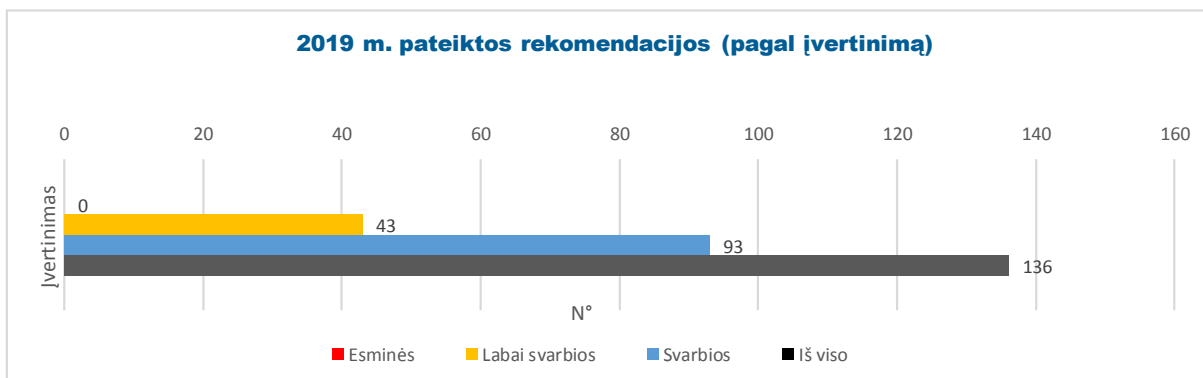
Vidaus audito tarnyba savo audito darbą planuoja remdamasi rizikos vertinimu ir pajėgumų analize. To reikalaujama jos chartijoje ir tarptautiniuose standartuose, taip padedama užtikrinti efektyvų ir veiksmingą audito plano įgyvendinimą. Paskui reguliariai stebima, kaip įgyvendinamas audito planas, o prireikus atliekamos pataisos.

⁽⁵⁾ Visų įvykdytų audito ir pažangos stebėjimo audito užduočių apžvalga pateikiama šios ataskaitos priede.

⁽⁶⁾ Be 155 audito užduočių ir ataskaitų, į 2019 m. audito planą buvo įtraukta viena „kita“ užduotis. Ji buvo susijusi su vidaus darbo grupės darbu inovacijų ir skaitmeninių technologijų audito srityje, kurį atlikus parengta vidaus auditoriui skirta vidaus ataskaita.

3.2. Statistiniai duomenys, susiję su Vidaus audito tarnybos rekomendacijomis

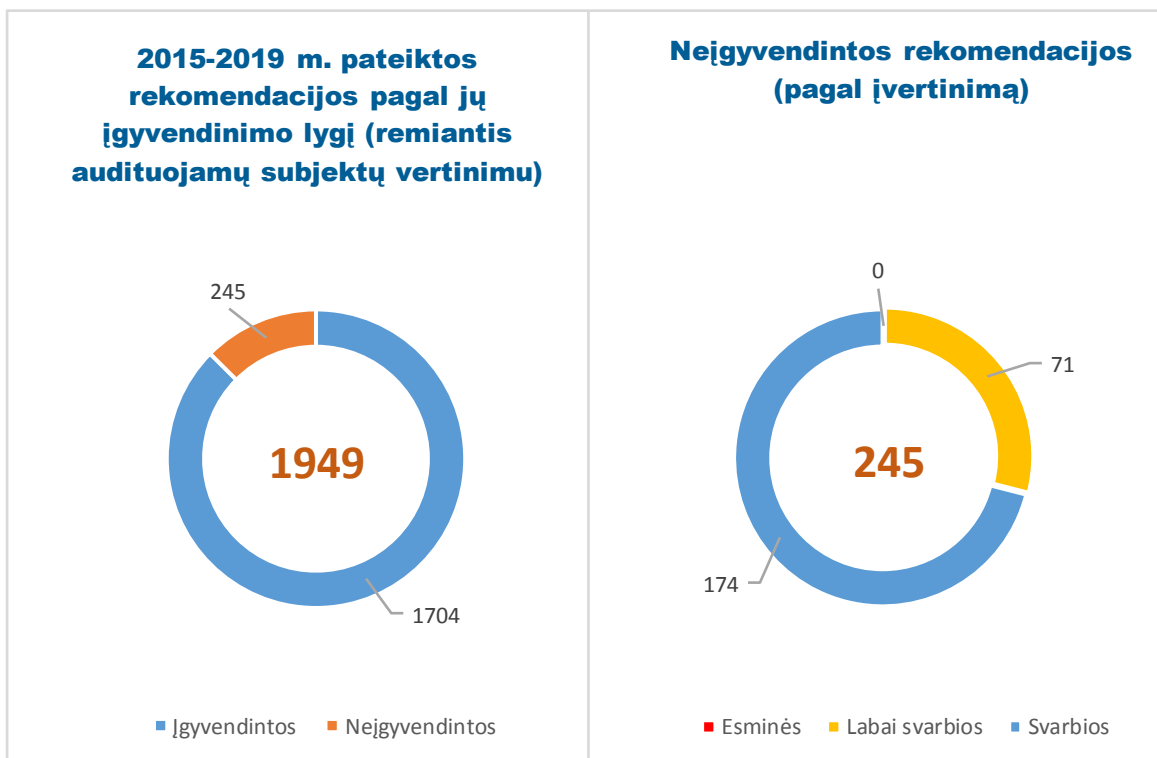
Toliau esančioje diagramoje pateikiama informacija apie Vidaus audito tarnybos 2019 m. pateiktas rekomendacijas ⁽⁷⁾.

Šaltinis: Europos Komisija, Vidaus audito tarnyba

2019 m. audituojami subjektai pritarė visoms 136 Vidaus audito tarnybos pateiktoms rekomendacijoms. Dėl visų rekomendacijų audituojami subjektai parengė ir Vidaus audito tarnybai pateikė veiksmų planus; ji juos įvertino kaip tinkamus.

Remiantis audituojamų subjektų vertinimu, iki galutinio termino (2020 m. sausio 31 d.) ⁽⁸⁾ iš visų 1 949 Vidaus audito tarnybos 2015–2019 m. laikotarpiu pateiktų rekomendacijų, kurioms buvo pritarta (iš dalies), buvo įgyvendintos 1 704 rekomendacijos, arba 87 proc. ⁽⁹⁾. Tai reiškia, kad dar neįgyvendintos iš viso 245 rekomendacijos (13 proc.).

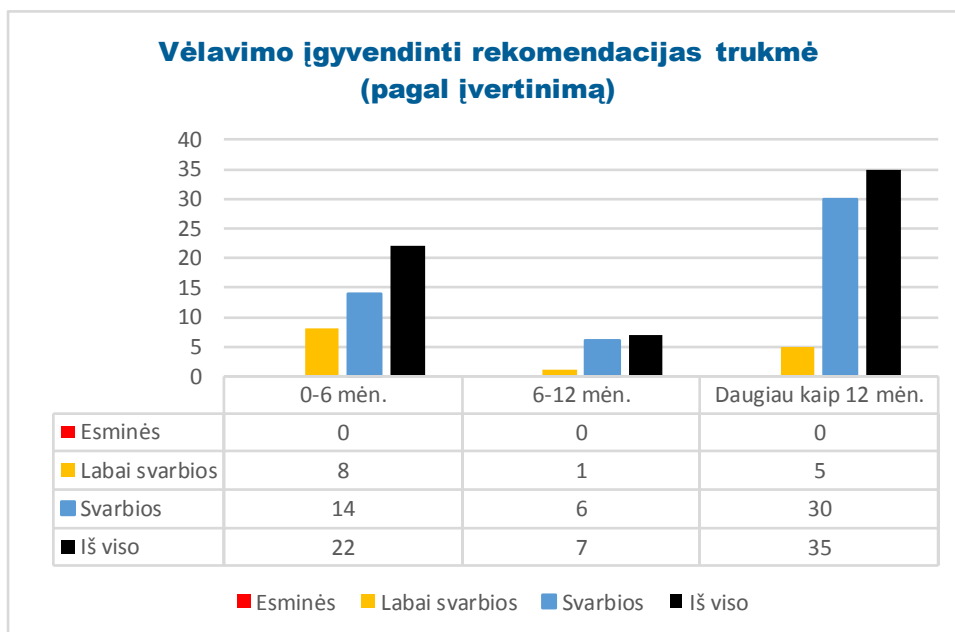

⁽⁷⁾ Išsami Vidaus audito tarnybos pateiktų rekomendacijų apžvalga pateikiama 2020 m. kovo 27 d. Audito pažangos komitetui skirtoje ataskaitoje (Ares(2020)1799817).

⁽⁸⁾ Šioje diagramoje pateikiamas rekomendacijų įgyvendinimo lygis paskutinę galutinio termino dieną. Duomenys gali skirtis nuo pirminėje ataskaitoje nurodyto lygio, jeigu Vidaus audito tarnyba laikosi nuomonės, kad veiksmų, kurių vėliau ėmėsi audituojamas subjektas, pakanka nustatyti rizikai iš dalies sumažinti, todėl galima sušvelninti rekomendacijos reikalavimus.

⁽⁹⁾ Iš 1 950 rekomendacijų, pateiktų 2015–2019 m., audituojami subjektai pritarė (iš dalies) 1 949 rekomendacijoms (99,9 proc.) (1 947 pritarė visiškai ir 2 – iš dalies), o vieną rekomendaciją (0,1 proc.) atmetė.

Iš šių 245 neįgyvendintų rekomendacijų, 71 rekomendacija yra labai svarbi, o 64 rekomendacijas vėluojama įgyvendinti (t. y. jos neįgyvendintos iki iš pradžių sutartos įgyvendinimo datos). Šios rekomendacijos, kurias vėluojama įgyvendinti, sudaro 3,3 proc. visų 1 949 rekomendacijų, kurioms buvo pritarta (iš dalies). Iš šių 64 rekomendacijų, kurias vėluojama įgyvendinti, 6 labai svarbias rekomendacijas vėluojama įgyvendinti smarkiai (smarkiu vėlavimu laikomas toks atvejis, kai praėjus daugiau kaip 6 mėnesiams nuo pradinės įgyvendinimo datos rekomendacija vis dar neįgyvendinta). Šios labai svarbios rekomendacijos, kurias smarkiai vėluojama įgyvendinti, sudaro 0,3 proc. visų esminių ir labai svarbių rekomendacijų, kurioms buvo pritarta 2015–2019 m. laikotarpiu (ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu – 0,9 proc.).

Šaltinis: Europos Komisija, Vidaus audito tarnyba

Apskritai Vidaus audito tarnyba mano, kad audito rekomendacijos įgyvendinamos patenkinamai ir panašiai kaip ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Iš šios padėties matyti, kad Komisijos tarnybos kruopščiai įgyvendina esmines ir labai svarbias rekomendacijas, taip mažindamos Vidaus audito tarnybos nustatytą riziką. Nepaisant to, reikėtų skirti dėmesio pavienėms rekomendacijoms, kurios įvertintos kaip labai svarbios ir kurias įgyvendinti smarkiai vėluojama (t. y. daugiau kaip šešis mėnesius).

Šių labai svarbių rekomendacijų, kurias įgyvendinti smarkiai vėluojama, santrauka pateikiama šios ataskaitos priedo 3 dalyje. Buvo parengta speciali ataskaita dėl vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo, kuri pateikta Audito pažangos komitetui.

4. IŠVADOS, GRINDŽIAMOS 2019 M. ATLIKTU AUDITO DARBU

4.1. Išvada dėl veiklos auditų

Siekdama padėti Komisijai taikyti veiklos rezultatais grindžiamus principus ir daugiau dėmesio skirti ekonominei naudai, 2019 m. Vidaus audito tarnyba atliko dviejų rūšių auditus: veiklos auditus⁽¹⁰⁾ ir auditus, apimančius svarbius veiklos aspektus (visapusiškus auditus). Atlikti šių abiejų rūšių auditų buvo numatyta Vidaus audito tarnybos 2019–2021 m. strateginiame audito plane.

Vadovaudamasi savo metodika ir geriausia patirtimi, Vidaus audito tarnyba veiklą vertino netiesiogiai. Atlikdama šią užduotį ji tikrina, ar ir kaip vadovybė įdiegė kontrolės sistemas savo veiklos rezultatams (efektyvumui ir veiksmingumui) vertinti ir patikinimui dėl jų teikti. Vadovaudamasi šiuo požiūriu, Vidaus audito tarnyba siekia užtikrinti, kad generaliniai direktoratai ir tarnybos nustatytų tinkamas veiklos struktūras, veiklos vertinimo priemones, pagrindinius rodiklius ir stebėsenos sistemas.

⁽¹⁰⁾ Iš viso Vidaus audito tarnyba atliko 31 veiklos ir visapusiško audito užduotį. Išsamesnė informacija pateikiama priede.

Tolesniuose skirsniuose pateikiamos Vidaus audito tarnybos išvados dėl įvairių su veikla susijusių aspektų, padarytos 2019 m. atliekant auditus.

4.1.1. *Programas įgyvendinančių trečiųjų šalių priežiūros strategijos*

Ankstesniais metais Vidaus audito tarnyba atliko keletą auditų, daugiausia dėmesio skirdama generalinių direktoratų ir tarnybų taikomai priežiūros, kaip trečiosios šalys įgyvendina programas (ir (arba) politiką) tvarkai. Pateikdama bendrąją nuomonę dėl finansų valdymo, Vidaus audito tarnyba nurodė, kad penkerius metus iš eilės (2015–2019 m.) reikia daugiausia dėmesio skirti trečiųjų šalių įgyvendinimo politikos priežiūros strategijoms. Iš 2019 m. auditų galima susidaryti nevienodą vaizdą, nes buvo nustatyta audituotų priežiūros strategijų veiksmingumo trūkumų (3 iš 5 auditų, atliktų 2019 m.). Išsamesnė informacija nurodyta keturiuose toliau pateiktuose punktuose.

- 2019 m. Energetikos generaliniame direktorate ir Mobilumo ir transporto generaliniame direktorate buvo atlikti du auditai. Atlikus šiuos du auditus nebuvo pateikta jokių esminių ar labai svarbių rekomendacijų, nurodančių esamos priežiūros tvarkos trūkumus. Tačiau atliekant Energetikos generalinio direktorato kontrolės strategijos, taikomos įgaliotųjų įstaigų, įgyvendinančių branduolinių įrenginių eksploatacijos nutraukimo pagalbos programą, kontrolės strategijos įgyvendinimo auditą nustatytas vienas trūkumas, susijęs su išankstinio finansavimo pavirtinimu, kuris nėra tiesiogiai susijęs su priežiūros strategijomis.
- Mokslinių tyrimų ir inovacijų generaliniame direktorate atliktas vienas Europos Sąjungos finansavimo novatoriams iniciatyvos („InnovFin“) programos auditas. Iniciatyva „InnovFin“ yra viena iš programos „Horizontas 2020“ priemonių, kuria įmonėms ir kitoms organizacijoms, dalyvaujančioms mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje, padedama gauti skolų ir nuosavo kapitalo finansavimą. Ja skatinama naudoti įvairias struktūrizuotas skolas ir nuosavybės priemones, kuriomis paskolos nukreipiamos įmonėms, o ją įgyvendinti buvo pavesta Europos investicijų bankui ir Europos investicijų fondui. Nors Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinio direktorato įdiegta vidaus kontrolė, skirta iniciatyvos „InnovFin“ įgyvendinimui ir vykdymui prižiūrėti ir stebėti, yra pagrįsta tinkamai parengta priežiūros strategija, buvo nustatyta jos veiklos rezultatų plano, taigi ir naudojamų duomenų patikimumo, kad būtų galima įvertinti jos veiksmingumą, trūkumų.
- Žemės ūkio generaliniame direktorate Vidaus audito tarnyba nustatė trūkumų, susijusių su vaisių ir daržovių sektoriuje taikomos tvarkos valdymo, stebėsenos ir priežiūros veiksmingumu praktikoje. Dabartiniams vaisių ir daržovių sektoriuje taikomą tvarką reglamentuojantiems teisės aktams ypač būdingas subsidiarumas. Praktiškai tai reiškia, kad Komisija turi ribotų galimybių kištis į šios tvarkos valdymą. Pasiūlymai dėl bendros žemės ūkio politikos po 2020 m. dar labiau nukreipti šia linkme. Vis dėlto Vidaus audito tarnyba nustatė trūkumų, susijusių su: i) valstybės narėms teikiama parama ir rekomendacijomis; ii) iš valstybių narių gauta informacija ir iii) generalinio direktorato vykdoma vaisių ir daržovių sektoriuje taikomos tvarkos stebėseną ir vertinimą.
- Regioninės ir miestų politikos, Užimtumo ir socialinės įtraukties bei Jūrų reikalų ir žuvininkystės generaliniai direktoratai, vykdydami įvairią stebėsenos veiklą, nuolat stebi, kaip įgyvendinamos 2014–2020 m. veiksmų programos. Šią stebėsenos veiklą sudaro: i) dalyvavimas valstybių narių stebėsenos komitetuose; ii) metinių įgyvendinimo ataskaitų peržiūra; iii) metinių peržiūros posėdžių su vadovaujančiomis institucijomis rengimas ir iv) *ad hoc* veikla, pavyzdžiui, dvišaliai susitikimai su valstybėmis narėmis, vizitai į projektų vykdymo vietą ir tikslinė parama valstybėms narėms. Vykdydami šią įvairią stebėsenos veiklą, generaliniai direktoratai vertina veiksmų programų įgyvendinimo pažangą, nustato įgyvendinimo trūkumus ir stebi pažangą, kaip valstybės narės šalina tuos trūkumus. Vienas pagrindinių stebėsenos įvykių yra 2019 m. viduryje atlikta veiklos rezultatų peržiūra ir programų veiklos rezultatų planuose nustatytų orientyrų pasiekimo vertinimas. Nors generaliniai direktoratai apskritai atlieka veiksmingą programų įgyvendinimo ir rezultatų stebėseną, o veiklos rezultatų peržiūra buvo gerai parengta, vis dar yra trūkumų, susijusių su: i) programos rezultatų vertinimu; ii) įgyvendinimo trūkumų nustatymu ir pažangos stebėjimu ir iii) Regioninės ir miestų politikos bei Užimtumo ir socialinės įtraukties generalinių direktoratų atveju – veiklos rezultatų duomenų patikimumu.

4.1.2. Pasirinktų generalinių direktoratų ir tarnybų kontrolės strategijos

Generaliniai direktoratai ir tarnybos turi užtikrinti programų ir projektų, finansuojamų iš ES biudžeto, teisėtumą, tvarkingumą ir patikimą finansų valdymą. Įgaliojimai leidimus suteikiantys pareigūnai parengia kontrolės strategiją. Ši strategija apima *ex ante* ir *ex post* kontrolę, kuria grindžiami pagrindiniai metinio patikrinimo pareiškimo struktūriniai elementai. 2019 m. Vidaus audito tarnyba atliko įvairius šios srities auditus ir nustatė keletą šių procesų vykdymo trūkumų. Šie trūkumai nurodyti toliau pateiktuose punktuose.

- Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomoji įstaiga yra atsakinga už Aplinkos ir klimato politikos programos projektų įgyvendinimą. Vidaus audito tarnyba nustatė, kad, planuodama ir rengdama kontrolės veiklą, ši įstaiga nesinaudojo su rizika susijusia informacija, kad galėtų nuspręsti, kokią kontrolės lygmenį taikyti. Ji taip pat nustatė, kad įstaiga neįvertino šių Aplinkos ir klimato politikos programos kontrolės priemonių sąnaudų veiksmingumo atskirai nuo kitų jos įgyvendinamų programų, nors įstaiga atlieka visuotinį visų jos valdomų programų visų kontrolės priemonių sąnaudų veiksmingumą.
- Tarptautinio bendradarbiavimo ir plėtros generaliniame direktorate Vidaus audito tarnyba nustatė stebėsenos ir pažangos stebėjimo audito, atliekamo tiek ES delegacijose, tiek būstinėje, trūkumų. Panašus trūkumas nustatytas Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generaliniame direktorate: nors rekomendacijos dėl rizikos vertinimo, kurį atlikus parengiamas kontrolės planas ir metinis audito planas, yra gerai parengtos, vis dar yra audito rezultatų įgyvendimo pažangos stebėjimo ir pagrindinių veiklos rodiklių sudarymo trūkumų.
- Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų generaliniame direktorate Vidaus audito tarnyba nustatė tvarkingumo ir patikimo finansų valdymo trūkumų atliekant *ex ante* kontrolę prieš galutinį mokėjimą ir atliekant *ex post* auditus. Jeigu šie trūkumai nebus pašalinti laiku, ilgainiui jie gali turėti įtakos kontrolės strategijos veiksmingumui.
- Užsienio politikos priemonių tarnyba finansuoja projektus, kuriais remiamos: i) civilinės krizių valdymo misijos ir ii) parengiamosios, tolesnės ir neatidėliotinos priemonės, pavyzdžiui, bendros saugumo ir gynybos politikos misijos. Ji gauna patikinimą dėl biudžeto vykdymo patikrinus: i) *ex ante* ir *ex post* kontrolės sistemą ir vidaus stebėsenos tvarką; ii) įsipareigojimus, įtrauktus į susitarimus, kuriuos sudaro Komisija ir kiekviena bendros užsienio ir saugumo politikos misija, ir iii) specialias priemones, pavyzdžiui, išorės auditą ir misijų finansinę atskaitomybę. Auditoriai pastebėjo, kad vėluojama užbaigti misijų įgaliojimus ir neveiksmingai taikomos riziką mažinančios priemonės įgyvendinant ES biudžetą, skirtą misijai Somalyje, kuri nėra vertinama pagal ramstį.
- Galiausiai Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas, kuris vykdo ir Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinio direktorato *ex post* audito funkciją, iš esmės įdiegė būtinus audito veiklos valdymo procesus, įskaitant sąskaitų patvirtinimo procedūrą. Vis dėlto audito veiklos nustatymas ir planavimas, audito plano vykdymas ir sąskaitų patvirtinimas turi trūkumų, kurie gali turėti įtakos šių procesų veiksmingumui praktikoje. Nors šie trūkumai nekelia abejonių dėl generalinio direktoriaus patikrinimo pareiškimo, kyla klausimas, ar generalinis direktoratas turi pagrindinių gebėjimų šiems trūkumams praktiškai pašalinti pagal dabartinę struktūrą.

4.1.3. Žmogiškųjų išteklių valdymo procesai

Pastaraisiais metais Vidaus audito tarnyba atliko įvairius žmogiškųjų išteklių valdymo procesų auditus keliuose Komisijos generaliniuose direktoratuose ir tarnybose. 2018 m. tarnyba taip pat Žmogiškųjų išteklių ir saugumo generaliniam direktoratui išsiuntė rekomendacijų raštą, kuriame išdėstė bendras atlikus šiuos auditus nustatytas problemas.

Nors labai svarbios ankstesnių žmogiškųjų išteklių audito rekomendacijos buvo įgyvendintos, ankstesniais metais nustatytos problemos taip pat buvo nustatytos atliekant du iš trijų 2019 m. atliktų žmogiškųjų išteklių auditų. Vidaus audito tarnyba nustatė trūkumus, susijusius su užduočių ir gebėjimų nustatymu, darbo krūvio vertinimu ir darbuotojų paskirstymu. Mokesčių ir muitų sąjungos generaliniame direktorate ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyboje. Be to, Vidaus audito tarnyba rekomendavo Mokesčių ir muitų sąjungos generaliniam direktoratui: i) pagal savo veiklos strategiją parengti bendrą žmogiškųjų išteklių strategiją ir ii) įgyvendinti būtinas veiklos priemones. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba jau yra parengusi strateginį žmogiškųjų išteklių planą. Dabar ji turėtų paversti šio strateginio

plano tikslus konkrečiais veiksmais ir stebėsenos priemonėmis, užtikrinančiomis veiksmingą šių veiksmų įgyvendinimą vietoje, prisidedant prie jos veiklos tikslų siekimo.

Atlikus žmoniškųjų išteklių auditą Prekybos generaliniame direktorate, nebuvo pateikta jokių esminių ar labai svarbių rekomendacijų.

Atlikus valdymo auditą vietoje Jungtiniame tyrimų centre nustatytos dvi problemos, susijusios su: i) valdymo ir vadovavimo struktūromis ir ii) tinkamu aprūpinimu personalu ir personalo kompetencija, reikalinga teritorijos valdymui ir su infrastruktūra susijusiai veiklai.

Galiausiai, atlikus Sveikatos ir maisto saugos generalinio direktorato Sveikatos ir maisto audito ir analizės direktorato efektyvumo ir veiksmingumo auditą, nustatyti trūkumai, susiję su: i) aprūpinimo personalu galimybe; ii) laiko apskaita ir iii) veiklos stebėseną. Jeigu šie trūkumai nebus pašalinti, jie gali pakenkti galimybei teikti būtiną patikinimą, kad valstybės narėse ir eksportuojančiose šalyse taikomos kontrolės sistemos atitinka norminius reikalavimus.

Audito rezultatais patvirtinta, kad žmoniškųjų išteklių valdymo srityje tiek organizaciniai, tiek veiklos generaliniai direktoratai ir tarnybos turi vykdyti savo pareigas. Žmoniškųjų išteklių ir saugumo generalinis direktoratas vaidina svarbų vaidmenį: i) rengiant Komisijos žmoniškųjų išteklių politiką; ii) rengiant centralizuotas priemones, kurios dar kuriamos, ir iii) teikiant konkrečias rekomendacijas, pagalbą ir paramą per paskyrų tvarkymo centrus ir organizacijų žmoniškųjų išteklių tarnybas. Generaliniai direktoratai ir tarnybos turėtų parengti ir įgyvendinti tinkamas žmoniškųjų išteklių strategijas, kurios padėtų siekti jų tikslų ir mažinti nustatytą riziką. Jie tai gali padaryti vykdydami tikslinius veiksmus savo lygmeniu, atsižvelgdami į generalinio direktorato ir (arba) tarnybos specifiką ir nelaukdami veiksmų ar priemonių, inicijuotų organizaciniu lygmeniu. Tai turėtų būti daroma ne tik generalinio direktorato ar tarnybos lygmeniu, bet ir konkrečių veiklos procesų lygmeniu.

4.1.4. Informacinių technologijų valdymo procesai

Atliekant keletą informacinių technologijų auditų, daugiausia dėmesio buvo skiriama informacinių technologijų projektų valdymo praktikai. Atlikus du šios srities auditus Informatikos generaliniame direktorate ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generaliniame direktorate nebuvo nustatyta jokių reikšmingų veiklos problemų. Tačiau atlikus informacinių technologijų ir projektų valdymo auditą Leidinių biure nustatyta viena problema, susijusi su programų ir projektų stebėsenos valdymo praktika. Europos kovos su sukčiavimu tarnyboje Vidaus audito tarnyba taip pat nustatė keletą kontrolės trūkumų, susijusių su tarnybos turinio valdymo įrankiu, ypač ankstyvuose įrankio kūrimo projekto etapuose. Nors šie trūkumai buvo šalinami nuolat, Vidaus audito tarnyba manė, kad juos reikia pašalinti nedelsiant. Apskritai Europos kovos su sukčiavimu tarnyboje įdiegta informacinių technologijų projektų valdymo praktikos kontrolė nepateikė pakankamo patikinimo rizikai sumažinti ir buvo nustatyti penki labai svarbūs trūkumai.

4.1.5. Geresnis reglamentavimas

Atliekant įvairius auditus buvo tikrinama keletas geresnio reglamentavimo aspektų. Šie auditai: i) geresnio reglamentavimo principų įgyvendinimo rengiant Ryšių tinklą, turinio ir technologijų generalinio direktorato bendrosios skaitmeninės rinkos politikos pasiūlymus auditas; ii) poveikio vertinimo Teisingumo ir vartotojų reikalų generaliniame direktorate auditas; iii) vertinimo ir tyrimų Klimato politikos ir Aplinkos generaliniuose direktoratuose auditas ir iv) ES teisės aktų įgyvendinimo stebėsenos Mokesčių ir muitų sąjungos generaliniame direktorate auditas. Šiose srityse nenustatyta jokių didelių su veikla susijusių problemų, išskyrus Aplinkos generalinį direktoratą, kuriam buvo rekomenduota: i) sustiprinti išorės rangovų darbo vykdymo stebėseną; ii) supaprastinti dokumentų valdymo sistemą ir galimybę susipažinti su viešųjų pirkimų dokumentais ir iii) pagerinti viešųjų pirkimų dokumentų priežiūrą ir kokybės peržiūrą.

4.1.6. Peržiūros, skirtos įvertinti naujos vidaus kontrolės sistemos įgyvendinimą Komisijoje

2019 m. Vidaus audito tarnyba pradėjo ribotų peržiūrų (šešiuose generaliniuose direktoratuose⁽¹¹⁾) ciklą, siekdama įvertinti naujos vidaus kontrolės sistemos įgyvendinimą Komisijoje. Apskritai rezultatai

⁽¹¹⁾ Komunikacijos generaliniame direktorate, Vertimo žodžiu generaliniame direktorate, Vertimo raštu generaliniame direktorate, Infrastruktūros ir logistikos biure Briuselyje, Infrastruktūros ir logistikos biure Liuksemburge ir Europos Bendrijų personalo atrankos tarnyboje.

buvo patenkinami, nes atlikus visas šešias ribotas peržiūras nepateikta jokių esminių ar labai svarbių rekomendacijų.

4.1.7. *Kiti procesai*

Europos statistika padeda Komisijai teikti ataskaitas suinteresuotosioms šalims ir stebėti, kaip įgyvendinamos jos pagrindinės politikos kryptys, tikslai ir prioritetai. Europos statistika taip pat naudojama atliekant tyrimus ir išorės suinteresuotosioms šalims priimančioms sprendimus. Todėl labai svarbu, kad Europos statistika būtų kokybiška. Vidaus audito tarnyba nustatė, kad, nors gamybos procesuose įdiegta pirminė kokybės kontrolė buvo tinkamai įgyvendinta, Eurostato kokybės kontrolės funkcija nebuvo veiksminga.

Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas administruoja sveikatos ir maisto saugos srities veiksmų ir programų išlaidas. Tai apima įvairiausias veiklos, susijusias su gyvūnų sveikata, augalų sveikata, gyvūnų gerove, oficialia kontrole ir informacinių technologijų veikla, rūšis. Vidaus audito tarnyba nustatė įvairių trūkumų, susijusių su vidaus kontrolės sistema, naudojama atliekant vieneto įkainių metodikos, kurią valstybės narės taiko veterinarijos ir augalų sveikatos programoms bei neatidėliotinoms priemonėms finansuoti, peržiūrą. Nustatyti trūkumai susiję su proceso organizavimu, vidaus konsultacijomis, išankstine siūlomų pakeitimų poveikio analize ir vertinimu, vidaus ir išorės komunikacijos laiku, ir trūkumais, susijusiais su veiklos tęstinumo priemonėmis.

Aplinkos generalinis direktoratas dalyvauja įvairioje tarptautinėje veikloje, siekdamas mažinti grėsmes aplinkai, skatinti aplinką tausojančius veiksmus, mažinti ES aplinkosauginį pėdsaką, sukurti vienodas sąlygas įmonėms vidaus rinkoje ir sudaryti galimybes ES įmonėms užsienyje. Todėl veiksmingas bendradarbiavimas ir įsipareigojimas yra labai svarbūs sprendžiant šias pasaulines problemas. Nors Aplinkos generalinis direktoratas iš esmės įdiegė reikiamus procesus, kad galėtų veiksmingai planuoti savo tarptautinę veiklą ir nustatyti jos prioritetus, tinkamai stebėti šią veiklą ir teikti ataskaitas, Vidaus audito tarnyba nustatė, kad Aplinkos generalinis direktoratas oficialiai nenustatė: i) savanoriškos partnerystės susitarimų su Tarptautinio bendradarbiavimo ir plėtros generaliniu direktoratu ir su jais susijusių koordinavimo priemonių ir ii) atsakomybės už įvairius atskirus savanoriškos partnerystės susitarimo proceso etapus.

Galiausiai Vidaus audito tarnyba atliko antrą vykdomųjų raštų baudoms už konkurencijos pažeidimus išieškoti ir vykdomųjų raštų, susijusių su Komisijos taisomąja geba, audito etapą. Šis auditas buvo atliekamas dviem etapais. Pirmas etapas apėmė vykdomųjų raštų sumoms išieškoti valdymo operatyviniu lygmeniu vertinimą įvairiuose pasirinktuose generaliniuose direktoratuose (pirmo etapo akcentas, auditas baigtas 2017 m.), o antras etapas buvo susijęs su centriniu lygmeniu (antro etapo akcentas, auditas baigtas 2019 m.). Antrame audito etape nustatyti nemokumo ir bankroto valdymo centriniu lygmeniu trūkumai ir kompensavimo procesas, pagal kurį Komisijai gali susigrąžinti skolas atskaitydama už skolas mokėjimus iš juridinių asmenų ar konkrečių įstaigų, trūkumai. Nors šie trūkumai iš esmės nekenkia susigrąžinimo proceso veiksmingumui, Biudžeto generalinis direktoratas turėtų laiku juos pašalinti, kad būtų kuo labiau padidintas susigrąžinimo proceso veiksmingumas ir galiausiai užtikrinta, kad ES biudžetas ir toliau būtų gerai apsaugotas.

4.2. **Vidaus audito tarnybos sąlyginės išvados**

2020 m. vasario mėn. Vidaus audito tarnyba kiekvienam⁽¹²⁾ generaliniam direktoratui ir tarnybai pateikė sąlygines išvadas dėl vidaus kontrolės padėties. Šiomis sąlyginėmis išvadomis papildytos atitinkamų generalinių direktoratų ir tarnybų 2019 m. metinės veiklos ataskaitos. Šios išvados grindžiamos per pastaruosius trejus metus atliktu audito darbu. Į jas įtrauktos visos neįgyvendintos rekomendacijos, kurias pateikė Vidaus audito tarnyba ir ankstesnės vidaus audito struktūros (tiek, kiek šių rekomendacijų perėmė Vidaus audito tarnyba). Vidaus audito tarnybos išvada dėl vidaus kontrolės padėties apima tik audituotas valdymo ir kontrolės sistemas. Į šią išvadą neįtrauktos sistemos, kurių Vidaus audito tarnyba neauditavo per pastaruosius trejus metus.

4.3. **Bendra nuomonė dėl Komisijos finansų valdymo**

Kaip reikalaujama užduočių chartijoje, Vidaus audito tarnyba teikia metinę bendrą nuomonę dėl Komisijos finansų valdymo. Ji grindžiama Vidaus audito tarnybos per pastaruosius trejus metus (2017–2019 m.) vykdyta Komisijos finansų valdymo srities audito veikla. Joje taip pat atsižvelgiama į

⁽¹²⁾ Išskyrus Gynybos pramonės ir kosmoso generalinį direktoratą, IDEA (Inspire, Debate, Engage and Accelerate Action) ir Specialiąją santykių su Jungtine Karalyste grupę.

informaciją iš kitų šaltinių, t. y. į Europos Audito Rūmų ataskaitas. Bendra nuomonė pateikiama kartu su šia ataskaita ir apima tuos pačius metus.

Kaip ir anksčiau paskelbtos nuomonės, 2019 m. bendra nuomonė dėl išlygų, pateiktų įgaliotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų patikinimo pareiškimuose, yra sąlyginė. Priimdama šią bendrą nuomonę, Vidaus audito tarnyba išnagrinėjo bendrą toliau išvardytų aspektų poveikį. Šie aspektai yra: i) su rizika susijusiomis sumomis laikomos ir metinėse veiklos ataskaitose nurodytos sumos; ii) taisomoji geba, kaip matyti iš anksčiau pritaikytų finansinių pataisų ir susigražintų sumų, ir iii) būsimų pataisų ir su rizika susijusių sumų užbaigiant programas įverčiai. Atsižvelgiant į finansinių pataisų ir susigražintų sumų mastą praeityje ir darant prielaidą, kad ateityje pataisos bus panašaus lygio, laikomasi nuomonės, kad visas ES biudžetas (nebūtinai atskiros politikos sritys) yra apsaugotas pakankamai ir ilgam (kartais kelerius metus vėliau).

Daugiau išlygų dėl bendros nuomonės Vidaus audito tarnyba nepateikė. Ji pabrėžė toliau išdėstytus klausimus.

i) ES biudžeto vykdymas, atsižvelgiant į dabartinę krizę, susijusią su COVID-19 pandemija: poreikis išsamiai įvertinti kylančią riziką ir apibrėžti bei įgyvendinti atitinkamas mažinimo priemones.

Dėl COVID-19 pandemijos susidariusi sveikatos, socialinė, ekonominė ir finansinė padėtis institucijai gali kelti didelę, kompleksinę riziką, susijusią su ES biudžeto vykdymu ir jos politikos prioritetų įgyvendinimu.

Komisija yra atskaitinga už ES biudžeto vykdymą. Tai apima prieš krizę atliktus veiksmus (įgyvendinant 2014–2020 m. daugiamečią finansinę programą), kurių atžvilgiu vis dar reikia atlikti tinkamą (visų pirma ex post) kontrolę, o tęsiantis pačiai krizei – patikinimo, atitikties ir veiklos rezultatų aspektais.

Tęsiantis krizei, šios aplinkybės kelia problemų, visų pirma susijusių su:

- biudžeto vykdymu laikantis galiojančios teisinės sistemos, atsižvelgiant į besikeičiančias taisykles ir keičiamus reglamentus, skubias procedūras, išimtinių priemonių naudojimą, sudėtingas sąlygas ir (arba) ribotas galimybes naudotis finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais;*
- tai, koku mastu galima atlikti reikiamą kontrolę ir patikrinimus Komisijos, valstybių narių, trečiųjų šalių, įgyvendinančių partnerių ir (arba) gavėjų lygmeniu, kaip numatyta atsižvelgiant į logistinius apribojimus, pavyzdžiui, galimybę laiku susipažinti su visa informacija ir dokumentais, audito ir (arba) patikrinimų vietoje vykdymo problemas ir įgyvendinančių partnerių bei gavėjų galimybes tęsti įprastą veiklą;*
- galimu poveikiu dabartinei ir būsimai Komisijos taisomajai gebai dėl labai sudėtingos ekonominės padėties, su kuria teks susidurti ES ir nacionaliniu lygmenimis, įskaitant galimus galutinių gavėjų bankrotus, dėl kurių gali būti sunku susigražinti netinkamai išmokėtas sumas.*

Patikinimai, teikiami dėl ES biudžeto finansų valdymo, yra daugiamečio pobūdžio ir priklauso nuo atitinkamų kontrolės strategijų patikimumo skirtingais lygmenimis. Jie grindžiami konkrečių programų ir susijusių biudžeto operacijų rizikos vertinimu, ex ante ir ex post išlaidų kontrole, trečiųjų šalių, įgyvendinančių politiką ir programas, priežiūros strategijomis, taip pat taisomosios gebos įgyvendinimu siekiant apsaugoti ES biudžetą.

Siekdami užtikrinti, kad biudžetas būtų tinkamai apsaugotas iškilus šioms precedento neturinčioms problemoms, Komisijos generaliniai direktoratai ir tarnybos turėtų i) tinkamai įvertinti COVID-19 pandemijos keliamą riziką, susijusią su finansų valdymu, patikinimo, atitikties teisinei sistemai ir daugiamečių sistemų taisomosios gebos bei veiklos rezultatų aspektais ir ii) nustatyti bei įgyvendinti tinkamas mažinimo priemones, pavyzdžiui, koreguoti ar iš naujo nustatyti savo kontrolės strategijas.

ii) Politiką ir programas įgyvendinančių trečiųjų šalių priežiūros strategijos

Nors Komisija tebėra visiškai atsakinga už tai, kad būtų užtikrinamas išlaidų teisėtumas ir tvarkingumas ir patikimas finansų valdymas (taip pat už politikos tikslų įgyvendinimą), įgyvendindama savo programas ji vis svarbesnį vaidmenį paveda trečiosioms šalims. Tai daugiausia daroma pavedant ES veiklos biudžeto vykdymą arba tam tikras užduotis ES nepriklausančioms šalims, tarptautinėms organizacijoms arba tarptautinėms finansų įstaigoms, nacionalinėms institucijoms ir valstybių narių agentūroms, bendrosioms įmonėms, ne ES įstaigoms ir ES decentralizuotoms agentūroms. Be to, tam

tikrose politikos srityse dažniau taikomi (planuojami taikyti) alternatyvūs finansavimo mechanizmai, pavyzdžiui, finansinės priemonės, o dėl to, kaip pabrėžė ir Europos Audito Rūmai, Komisijai kyla konkrečių sunkumų ir pavojų.

Kad įvykdytų bendrus įsipareigojimus, generaliniai direktoratai turi prižiūrėti, kaip įgyvendinamos programos ir politika, ir prireikus teikti rekomendacijas ir pagalbą. Todėl jie turi apibrėžti ir vykdyti tinkamą, veiksmingą ir efektyvią priežiūros, stebėsenos ir ataskaitų teikimo veiklą ir taip užtikrinti, kad įgaliojami subjektai ir kiti partneriai veiksmingai įgyvendintų programas, tinkamai apsaugotų ES finansinius interesus, taip pat prireikus laikytųsi įgaliojimų perdavimo susitarimų ir kad būtų kuo greičiau sprendžiamos bet kokios galimos nustatytos problemos.

Atlikusi keletą auditų 2019 m., Vidaus audito tarnyba toliau rekomendavo atitinkamų generalinių direktoratų kontrolės strategijose ir priežiūros nuostatose aiškiau išdėstyti prioritetus ir įvardyti būtinybę gauti patikinimą dėl patikimo finansų valdymo tose ES ir ne ES įstaigose. Pastaraisiais metais, siekiant mažinti riziką, nustatytą atlikus audito darbą, imamasi veiksmų tiek centrinių tarnybų, tiek atitinkamų generalinių direktoratų lygmeniu, tačiau kai kuriose srityse vis dar reikia patobulinimų.

Atsižvelgdami į tai, Komisijos generaliniai direktoratai turėtų toliau stengtis nustatyti ir įvertinti riziką, susijusią su užduočių pavidimu trečiosioms šalims, taip pat toliau vykdyti veiksmingą ir efektyvią priežiūrą, toliau plėtodami atitinkamas kontrolės strategijas. Tai svarbu ne tik veiklai, kurią pavesta vykdyti pagal dabartinę 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą, bet ir atsižvelgiant į numatomą nuosavybės, garantijų ir rizikos pasidalijimo priemonių naudojimo padidėjimą įgyvendinant kitą 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą.

Vidaus audito tarnyba stebės pokyčius, susijusius su COVID-19 krizės poveikiu ir priklausomybe nuo trečiųjų šalių įgyvendinant programas pagal dabartinę ir naują (peržiūrėtą) daugiametę finansinę programą, atnaujintus politikos prioritetus ir Komisijos finansų valdymą. Tai bus daroma Vidaus audito tarnybai atnaujinant periodinį (strateginį) rizikos vertinimą ir susijusius audito planus.

5. KONSULTACIJOS SU KOMISIJOS FINANSINIŲ PAŽEIDIMŲ KOMISIJA

2019 m. pagal Finansinio reglamento 143 straipsnį sudaryta finansinių pažeidimų komisija ⁽¹³⁾, teikdama Finansinio reglamento 93 straipsnyje nurodytą nuomonę, nenustatė jokių sisteminių problemų.

6. GALIMŲ INTERESŲ KONFLIKTŲ RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS (TARPTAUTINIAI VIDAUS AUDITO STANDARTAI). EUROPOS OMBUDSMENO TYRIMAS

2017 m. kovo 1 d. pareigas pradėjo eiti dabartinis Vidaus audito tarnybos generalinis direktorius ir Komisijos vidaus auditorius Manfredas Kraffas. Anksčiau M. Kraffas ėjo Komisijos Biudžeto generalinio direktorato generalinio direktoriaus pavaduotojo ir Komisijos apskaitos pareigūno pareigas.

Vadovaudamasis tarptautiniais audito standartais ⁽¹⁴⁾, 2017 m. kovo 7 d., po paskyrimo eiti generalinio direktoriaus ir vidaus auditoriaus pareigas, M. Kraffas pateikė nurodymus dėl tvarkos, kuri turi būti taikoma siekiant sumažinti bet kokių galimų arba numanomų interesų konfliktų, susijusių su Vidaus audito tarnybos atliekamu auditu ir ankstesnėmis jo pareigomis, riziką ir (arba) užkirsti kelią tokiems interesų konfliktams. 2018 m. kovo 1 d., 2019 m. kovo 1 d. ir 2020 m. kovo 2 d. M. Kraffas pateikė visiems Vidaus audito tarnybos darbuotojams skirtus nurodymus, kuriais remiantis šios tvarkos taikymas buvo pratęstas atitinkamai 2018 m. (iki 2019 m. kovo 1 d.), 2019 m. (iki 2020 m. kovo 1 d.) ir 2020 m. (iki 2021 m. kovo 1 d.). Pagal šią tvarką M. Kraffas nedalyvaus prižiūrint audito darbą, kurio metu tikrinamos operacijos, už kurias jis buvo atsakingas prieš pradėdamas dirbti Vidaus audito tarnyboje. Galiausiai su tokiais atvejais susijusio audito priežiūros užduotys buvo arba bus priskirtos

⁽¹³⁾ Reikėtų pažymėti, kad, pradėjus taikyti naująjį Finansinį reglamentą, visų institucijų finansinių pažeidimų komisijų funkcijos perduotos Finansinio reglamento 143 straipsnyje nurodytai Ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemos komisijai.

⁽¹⁴⁾ Tarptautiniuose audito standartuose, kurie aiškiai nurodomi Finansinio reglamento 98 straipsnyje („Vidaus auditoriaus skyrimas“), teigiama: „Jei iš tikrųjų sumažėja nepriklausomumas ar objektyvumas arba taip gali atsitikti, atitinkamoms šalims turi būti pateikiama informacija apie sumažėjusį nepriklausomumą ar objektyvumą. Atskleidžiamos informacijos pobūdis priklausys nuo sumažėjusio nepriklausomumo ar objektyvumo lygio.“ (VAI tarptautinių profesinių standartų sistemos (TPSS) standartas Nr. 1130). Be to, šiuose standartuose teigiama, kad „vidaus auditoriai neturi vertinti konkrečių operacijų, už kurias anksčiau buvo atsakingi. Laikoma, kad objektyvumas mažėja, jeigu vidaus auditorius teikia patikinimą dėl veiklos, už kurią jis buvo atsakingas praėjusiais metais“ (VAI TPSS standarto Nr. 1130 A1 punktas).

buvusio Vidaus audito tarnybos generalinio direktoriaus, laikinai ėjusio šias pareigas nuo 2016 m. rugsėjo mėn. iki 2017 m. vasario mėn., Jeffo Masono, kuris dabar eina Vidaus audito tarnybos B direktorato „Komisijos ir vykdomųjų įstaigų auditas I“ direktoriaus pareigas, atsakomybės sričiai. Pagal šią tvarką taip pat numatoma, kad Audito pažangos komitetas bus informuojamas apie šiuos nurodymus ir jų įgyvendinimą, o J. Masonas kreipsis į Audito pažangos komitetą dėl bet kokio atvejo, kuris galėtų būti aiškinamas kaip turintis neigiamos įtakos M. Kraffo nepriklausomumui ar objektyvumui, vertinimo. Tokiais atvejais M. Kraffas nedalyvautų jokiaje veikloje, susijusioje su atitinkamo audito priežiūra.

Nustatyta tvarka buvo aptarta 2018 m. kovo mėn. vykusiame Audito pažangos komiteto posėdyje. Komitetas laikėsi nuomonės, kad Vidaus audito tarnybos nustatytomis priemonėmis, vadovaujantis tarptautiniais standartais ir geriausios patirties pavyzdžiais, tinkamai mažinama interesų konfliktų rizika. Komitetas taip pat palankiai įvertino tai, kad, atliekant atitinkamus auditus, praktiškai laikomasi organizacijos nepriklausomumo užtikrinimo tvarkos. Šios tvarkos įgyvendinimas 2018 m. buvo įvertintas Audito pažangos komiteto posėdžiuose, surengtuose 2019 m. sausio mėn. (parengiamoji grupė), 2019 m. kovo mėn. ir 2020 m. kovo mėn. (parengiamoji grupė). Audito pažangos komitetas palankiai įvertino tai, kad, atliekant daugumą audito užduočių, ši tvarka taikoma praktiškai, ir laikėsi nuomonės, kad tai yra vidaus auditoriaus profesijos geriausia praktika.

2018–2020 m. per klausymus, surengtus atliekant ataskaitinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, M. Kraffas nustatytą tvarką pristatė Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetui (CONT). Ši tvarka taip pat buvo viešai paskelbta Vidaus audito tarnybos 2017, 2018 ir 2019 m. metinėse veiklos ataskaitose bei 2018 m. rugsėjo mėn., 2019 m. birželio mėn. ir 2020 m. birželio mėn. Komisijos vidaus audito metinėse ataskaitose.

2017 m. gruodžio 4 d. Europos ombudsmenas išsiuntė raštą Europos Komisijai, kuriuo ją informavo, kad, gavus visuomenės atstovo skundą, bus pradėtas tyrimas, siekiant įvertinti priemonių, kurių ėmėsi Komisija, siekdama užkirsti kelią bet kokiam galimam ar numanomam interesų konfliktui, susijusiam su naujojo Vidaus audito tarnybos generalinio direktoriaus paskyrimu, tinkamumą. Vidaus audito tarnyba ir Komisijos centrinės tarnybos atsakė į ombudsmeno iškeltus klausimus, taip pat pateikė visus atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus ir prašomą informaciją.

Ombudsmenas tyrimą baigė 2019 m. liepos 23 d. Ombudsmenas užbaigė šią bylą⁽¹⁵⁾ ir priėjo prie išvados, kad: i) Komisija ėmėsi tinkamų priemonių, kad būtų išvengta galimų interesų konfliktų ir būtų užtikrintas vidaus auditoriaus funkcijos objektyvumas ir ii) Komisija ėmėsi tinkamų administravimo priemonių paskirdama Vidaus audito tarnybos generalinį direktorių.

⁽¹⁵⁾ 2019 m. liepos 23 d. sprendimas ir jį iš dalies keičiantis 2019 m. spalio 30 d. sprendimas byloje 1324/2017/LM dėl to, kaip Europos Komisija paskyrė Vidaus audito tarnybos generalinį direktorių.